

Spis treści

Wstęp	9
Cywilizacja społeczeństwa informacyjnego	11
Cechy charakterystyczne	11
Dostęp do informacji	14
Otwarte Zasoby Edukacyjne (OER)	15
Pokolenie sieci	16
Wykluczenie cyfrowe	18
Information literacy	19
Kierunki rozwoju bibliotekarstwa szkolnego na świecie	21
Biblioteka – media center	21
Biblioteka 2.0	23
Międzynarodowe zalecenia dla bibliotek szkolnych	24
Biblioteki szkolne według wytycznych IFLA/UNESCO	25
Standaryzacja i normalizacja	27
Międzynarodowe i polskie standardy i normy	27
Standaryzacja w bibliotekarstwie szkolnym	29
Droga polskich bibliotek szkolnych do nowoczesności	31
Początki zmian	31
Wpływ reformy edukacji na zmiany w bibliotekach szkolnych	33
Aktywność środowiska bibliotekarzy szkolnych	34
Jaka biblioteka w polskiej szkole?	36
SCI czy ICIM?	36
Polski model – SCI	37
Na jakim etapie jesteśmy?	38

Lokal i wyposażenie	39
Kadra	40
Zbiory	41
Bariery w rozwoju bibliotek	42
Podstawy prawne funkcjonowania biblioteki szkolnej w Polsce	44
Status biblioteki szkolnej	44
Status nauczyciela bibliotekarza	47
Wymagania kwalifikacyjne	48
Awans zawodowy nauczyciela bibliotekarza	50
Prawo autorskie w bibliotece	57
Praca z użytkownikiem	61
Udostępnianie zbiorów	62
Działalność informacyjna biblioteki szkolnej	64
Informacja indywidualna	65
Informacja zbiorowa	65
Praca pedagogiczna z uczniem	66
Uczeń jako użytkownik biblioteki szkolnej	66
Kształcenie umiejętności informacyjnych. Praca z klasą	72
Praca pedagogiczna z zespołami uczniów	80
Imprezy biblioteczne	84
Kompensacyjno-profilaktyczne i terapeutyczne funkcje biblioteki szkolnej	89
Inni użytkownicy biblioteki szkolnej	93
Nauczyciele	93
Rodzice. Inni użytkownicy	95
Biblioteka szkolna w środowisku	96
Relacje biblioteka szkolna – środowisko	97
Jakość i marketing niekomercyjny	98
Elementy jakości pracy biblioteki szkolnej	100
Badanie potrzeb i opinii użytkowników	102
Promocja biblioteki szkolnej	103
Kształtowanie opinii otoczenia szkolnego o bibliotece	106
Kreowanie wizerunku biblioteki w środowisku lokalnym	107
Współpraca z mediami	110
Prace organizacyjno-techniczne (oprac. D. Saniewska, K. Wijaczka)	112
Odpowiedzialność materialna bibliotekarza	112
Gromadzenie zbiorów	113
Skontrum	113
Selekcja	118

Rozmieszczenie zbiorów	119
Układ księgozbioru na półkach	119
Wolny dostęp do półek	120
Ewidencja materiałów drukowanych	121
Księgi ewidencyjne	121
Ewidencja wpływów	122
Ewidencja ubytków	124
Uzgadnianie zapisów ewidencyjnych	125
Techniczne przysposobienie książek	125
Katalogowanie	126
Hasło opisu bibliograficznego	127
Opis bibliograficzny książki	131
Klasyfikowanie	139
Klasyfikacja działowa w szkole podstawowej	139
Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiętna	140
Zbiory audiowizualne w bibliotece szkolnej	
(oprac. D. Saniewska, K. Wijaczka)	150
Rodzaje zbiorów audiowizualnych	150
Ewidencja i przysposobienie techniczne	152
Katalogowanie	154
Podstawa opisu bibliograficznego. Źródła danych.	
Hasło. Układ graficzny opisu	154
Opis bibliograficzny dokumentów dźwiękowych	156
Opis bibliograficzny filmów	160
Opis bibliograficzny dokumentów elektronicznych	162
Warsztat informacyjny biblioteki	168
Katalogi biblioteczne	168
Kartoteki	170
Opis bibliograficzny w przypisach i bibliografii załącznikowej	174
Opis bibliograficzny w przypisach – ogólne zasady	175
Planowanie i dokumentowanie pracy	180
Plan pracy	180
Dokumentacja i statystyka biblioteczna	183
Dziennik biblioteki szkolnej	183
Dokumenty różne	184
Ewidencja udostępniania i statystyka biblioteczna	185
Komputeryzacja biblioteki szkolnej (oprac. M. Bogacz, B. Boryczka)	189
Co to jest komputeryzacja?	189
Planowanie komputeryzacji	190

Wybór wariantu komputeryzacji	190
Opracowanie strategii działania	192
Zagrożenia	193
Korzyści z komputeryzacji	193
Przykładowy projekt komputeryzacji.....	194
Program zarządzający biblioteką.....	195
Co warto wykorzystać?	199
Bezpieczeństwo komputerów i użytkowników	205
Zarządzanie użytkownikami	205
Przed czym chronić komputery?	206
Bezpieczne hasła	211
Bezpieczeństwo danych.....	212
Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży	213
Strona WWW	215
Digitalizacja i biblioteki cyfrowe	217
Załączniki	219
1. Protokół zdawczo-odbiorczy biblioteki	219
2. Zarządzenie dyrektora w sprawie skontrum	221
3. Regulamin komisji skontrolującej	222
4. Protokół kontroli zbiorów bibliotecznych	223
5. Protokół przyjęcia/ubytku	225
6. Zestawienie zainwentaryzowanych materiałów bibliotecznych	226
7. Zestawienie ubytków	227
8. Propozycja zapisów w statucie szkoły	228
9. Regulamin biblioteki	230
10. Regulamin korzystania z komputera (komputerów)	231
11. Schemat UKD (oprac. K. Wijaczka).....	232
12. Bibliotekarskie i edukacyjne zasoby internetu (oprac. B. Boryczka)	237
13. Słownik pojęć komputerowych (oprac. M. Bogacz).....	244
14. Zasady stosowania hasła osobowego	251
15. Wykaz stref, elementów opisu bibliograficznego i znaków umownych	252
Bibliografia	254